

Rejmánek M.: Richard Leakey (1944–2022) Hledání původu lidstva a boje o národní parky (Živa 2022, 2: XXXVII–XXXIX)

Citovaná a další použitá literatura

ALLAN, B.F. a kol., 2017. Can integrating wildlife and livestock enhance ecosystem services in central Kenya? *Frontiers of Ecology and Environment*, 15, 328-335.

BOWLAND, L.A. a kol., 2021. *Homo naledi* polical metacarpal shaft morphology is distinctive and intermediate between that of australopiths and other members of the genus *Homo*. *Journal of Human Evolution*, 158, 103048.

COLE, S.M., 1975. *Leakey's Luck: The Life of Louis Seymour Bazett Leakey, 1903-1972*. Collins, London, 448 stran.

CUÉNOT, C., 1965. *Teilhard de Chardin. A Biographical Study*. Helicon Press, Baltimore, str. 278, 320-324, 334-339.

DARWIN, C., 2006. *O původu člověka*. Academia, 360 stran.

DOUGLAS-HAMILTON, I. & O., 1992. *Battle for the Elephants*. Viking Penguin, New York, 368 stran.

GRINE, F.E., FLEAGLE, J.G., LEAKEY, R.E., 2009. *The First Humans: Origin and Early Evolution of the Genus Homo*. Springer, Dordrecht, 218 stran.

HAILE-SELASSIE, Y. a kol., 2015. New species from Ethiopia further expands Middle Pliocene hominin diversity. *Nature*, 521, 483-488.

HAILE-SELASSIE, Y. a kol., 2019. A 3.8-million-year-old hominin cranium from Woranso-Mille, Ethiopia. *Nature*, 573, 214-219.

HAUENSTEIN, S. a kol. 2019. African elephant poaching rates correlate with local poverty, national corruption and global ivory price. *Nature Communications*, 10: 2242.

LAHR, M.M., 2022. Richard Leakey (1944-2022). *Nature* 602, 29.

LANGDON, J.H., 2016. *The Science of Human Evolution*. Springer International, 220 stran.

LEAKEY, M. & LEAKEY, S., 2020. *The Sediments of Time*. Houghton Mifflin Harcourt, Boston, 388 stran.

LEAKEY, R.E., 1984. *One Life. An Autobiography*. Salem House, Salem, New Hampshire, 207 stran.

- LEAKEY, R., 1989. Darwinův původ druhů v ilustracích. Panorama, 224 stran. [1979. The Illustrated Origin of Species by Charles Darwin. Hill and Wang, New York, 240 stran.]
- LEAKEY, R., 1996. Původ lidstva. Archa, 164 stran. [1994. The Origin of Humankind. Harper Collins, 171 stran.]
- LEAKEY, R. & LEWIN, R., 1984. Lidé od jezera. Mladá fronta, 248 stran. [1978. People of the Lake. Avion Books, 252 stran.]
- LEAKEY, R. & LEWIN, R., 1992. Origins reconsidered. In Search of What Makes Us Human. Random House, New York, 365 stran.
- LEAKEY, R. & LEWIN, R., 1995. The Sixth Extinction. Patterns of Life and the Future of Humankind. Random House, New York, 271 stran.
- LEAKEY, R. & MORELL, V., 2003. Války v divočině. BB art, 286 stran. [2001. Wildlife Wars. My Fight to Save Africa's Natural Treasures. St. Martin's Press, New York, 319 stran.]
- LEWIN, R. & FOLEY, R.A., 2004. Principles of Human Evolution. Blackwell, Oxford, 555 stran.
- MONDANARO, A. a kol., 2020. A major change in rate of climate niche envelope evolution during hominid history. *iSCIENCE* 23(11)
- MORELL, V., 1995. Ancestral Passions: The Leakey Family and the Quest for Humankind's Beginnings. Simon and Schuster, New York, 639 stran.
- PATTISON, K., 2020. Fossil Men: The Quest for the Oldest Skeleton and the Origins of Humankind. Harper Collins, New York, 525 stran.
- PARKER, J.M., 2021. Poaching of African elephants indirectly decreases population growth through lowered orphan survival. *Current Biology*, 31, 4156-4162.
- REYNOLDS, S.C. & BOBE, R., 2022. African Paleoecology and Human Evolution. Cambridge University Press, 550 stran.
- RŮŽIČKA, T., 2017. Rohy nosorožců v plamenech. *Ochrana přírody*, 72, 5, 36-37.
- STRAIT, D. a kol., 2015. Analyzing hominin phylogeny: cladistic approach. In: W. Henke a I. Tattersall (eds.) *Handbook of Paleoanthropology*. Springer, Berlin, str. 1989-2013.
- TEILHARD DE CHARDIN, P., 1967. Místo člověka v přírodě. Nakladatelství Svoboda, Praha, 187 stran. [Teilhard se nemýlil, když hovořil o středoafrickém ohnisku vývoje]

antropoidů (str. 45 a 53). S Richardem Leakeym se však zásadně rozcházel v interpretaci evolučního procesu, který vedl ke vývoji *H. sapiens*. Výsledek, který byl pro Teilhadra nezbytnou kulminací evoluce, byl pro Leakeho jen kombinací mnoha nepředvídatelných náhod – viz např. Leakey a Lewin 1995, str. 83 – 98, kde na Teilhadra přímo reaguje. Zajímavé ale je, že pečlivé čtení Darwina odhaluje v této souvislosti jistou příbuznost jeho myšlení s Teilhardem – viz R. J. Richards, 2009: Darwin's place in the history of thought: A reevaluation, PNAS, 106, 10056-10060. Teilhardova vize byla inspirací pro (mimo jiných) amerického biofyzika Harolda Morowitz a senegalského prezidenta Léopolda Senghora. Příležitostně se k ní vrací Jane Goodallová, např. v knize Reason for Hope: A Spiritual Journey.]

VIDAL, C.M. a kol., 2022. Age of the oldest known *Homo sapiens* from eastern Africa. Nature, 601, 579-583.

VINTROVÁ, T., 2011. Leakey's Luck: Osudy a nejvýznamnější paleoantropologické objevy členů rodiny Leakeyů. Bakalářská práce. Fakulta humanitních studií, Univerzita Karlova, Praha, 75 stran.

https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/50501/BPTX_2010_2_0_264122_0_110909.pdf?sequence=1

WELLS, H.B.M. a kol., 2022. Less is more: lowering cattle rates enhances wild herbivore habitat use and cattle foraging efficiency. Frontiers in Ecology and Evolution, 10: 825689.

WESTERN, D., 1997. In the Dust of Kilimanjaro. Island Press, Washington, D.C., 297 stran.

WESTERN, D. a kol., 2009. The impact of subdivision and sedentarization of pastoral lands on wildlife in an Africa savanna ecosystem. Biological Conservation. 142, 2538-2546.

WESTERN, D., 2020. We Alone. How Humans Have Conquered the Planet and Can Also Save It. Yale University Press, New Haven, 310 stran.

WILLIS, D., 1992. The Leakey Family. Facts On File, New York, 135 stran.

WOOD, B., editor, 2011. Wiley-Blackwell Encyclopedia of Human Evolution. Wiley, Oxford, UK, 1264 stran.

YOUNG, T.P. a kol., 2018. Relationships between cattle and biodiversity in multiuse landscape revealed by Kenya long-term enclosure experiment. Rangeland Ecology & Management, 17: 281-291.

ZANOLLI, C. a kol., 2022. Further analyses of the structural organization of *Homo luzonensis*. Journal of Human Evolution, 163, 103124.

ZHANG, D. a kol. 2020. Denisovan DNA in Late Pleistocene sediments from Baishiya Karst Cave on the Tibetan Plateau. *Science*, 370, 584-587.